

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Základní lidské hodnoty v environmentální výchově dětí v MŠ

Autorka práce: Jana Melounková

Obor studia: Pedagogika volného času

Předložená bakalářská práce představuje podle svého názvu i obsahu pokus skloubit axiologický a pedagogický pohled a aplikovat jej na specifickou oblast výchovy a vzdělávání předškolních dětí – na oblast environmentální výchovy v rámci MŠ. Autorce se určitým způsobem toto skloubení podařilo, avšak nepříliš systematickým a pojmově jasným způsobem. Jako etik mám výhrady především k axiologickému pohledu, tj. k tomu, jak autorka zpracovala a využila téma hodnoty (2. kap.). Autorka se pokusila téma hodnot uchopit jak z psychologického pohledu, tak z filosofického pohledu, postupovala však převážně kompilačně, tj. skládala vyjádření, úvahy a případně i definice různých autorů, *aniž by si vytvořila předem nějaký vlastní – a kriticky promyšlený – myšlenkový a pojmový rámec*. Autorka sice připouští, že není v jejích možnostech „zcela pojmut toto velmi obsáhlé téma“ (s. 13), toto realistické nahlédnutí ji však podle mého úsudku mělo vést již na začátku 2. kapitoly k tomu, aby nevolila kompilační způsob prezentace tohoto tématu. Toto téma je opravdu velmi obsáhlé (a to již jen z pohledu filosofického), a tak by pro bakalářskou práci naprosto dostačovalo, aby autorka zúžila a specifikovala své axiologické hledisko co možná nejvíce – avšak toto vlastní hledisko také nějak vlastní argumentací zdůvodnila. Tak by se vyhnula kupříkladu nepřehlednému způsobu prezentace hierarchizace hodnot, viz část 2.1. Zde se sice čtenář seznámí s několika způsoby hierarchizace hodnot (podle Cakirpalogluého, Nytrové a Pikálkové, Kučerové, Maslowa a Frankla), včetně složité pojmové klasifikace, avšak teprve v závěru s překvapením zjistí, že autorce jde o „základní lidské hodnoty“, které „nejsou (...) takřka ovlivněny časem“ a lidé se s nimi „setkávali od dávnověku“ (s. 19). Autorka podle mého úsudku vůbec nemusela prezentovat ony nepřehledné způsoby hierarchizace; stačilo jen, aby *vlastním způsobem obhájila, co a proč pokládá za „základní lidské hodnoty“* – a pak je použila k vytvoření své metodiky, kterou prezentuje ve 4. kapitole (jež tvoří zároveň II., praktickou část práce).

Možné otázky k diskusi: Nebylo by logické, předřadit hodnotu „život“ hodnotě „dobro“? (tj. prohodit části 2.2 a 2.3). Opravdu jste si jistá, že varianta dobra je život, jestliže platí (jak sama uvádíte), že bez života by nemohlo existovat dobro... (srov. Vaše argumentace na s. 21).

Z obsahového hlediska považuji za důležité upozornit ještě na jednu věc: Autorka v závěru píše, že si „vytvořením metodiky“ (tj. II. částí práce) ověřila, „že je možné propojit základní lidské hodnoty s environmentální výchovou a současně naplnit požadavek všestranného rozvoje dítěte v předškolním vzdělávání.“ (s. 45). K tomu bych rád dodal: *Teoreticky lze propojit různé věci (třeba i ty, které v realitě propojit nelze), nicméně z toho nevyplývá praktická uplatnitelnost, resp. přínos vytvořené metodiky*.

Z formálního hlediska čtenáře hned v úvodu překvapí, že autorka první dva odstavce úvodu vyplňuje *několika definicemi cíle/cílů – z jejího podání jsem vyrozuměl, že práce má jakési čtyři odlišné cíle* (viz s. 5). K takto diferencovanému výčtu se však autorka v závěru práce nijak nevztahuje – čtenář tedy zůstává na pochybách, zda a v jakém smyslu sama autorka naplnění cílů vyhodnocuje. Podle mého soudu je pro potřeby (nejen) bakalářské práce vhodné, když je cíl vymezen co možná nejúžeji a jednoznačně (příčemž samozřejmě není na škodu, pokud je takového cíle dosaženo s pomocí diferencovaného přístupu, který zahrnuje zodpovězení souvisejících otázek – což měla patrně autorka v úmyslu svými „čtyřmi cíli“).

Stylistická úroveň práce se vyznačuje občasnými významově nejasnými či krkolomnými větami (např. s. 13, 1-2 řádek zdola; s. 24, 12-13 řádek shora; s. 37, 3-4 řádek, zdola). Místy se vyskytují také gramatické chyby/překlepy/chybějící písmena, kupříkladu na s. 8, 10, 15, 25, 28, 29, 30, 33, 36, 37.

Předložená bakalářská práce celkově splňuje základní požadavky kladené v rámci TF JU na tento druh závěrečné vysokoškolské práce. Předloženou práci doporučuji k obhajobě a vzhledem k výše specifikovaným nedostatkům navrhuji hodnocení *velmi dobře – dobře*.

Vojtěch Šimek, v Českých Budějovicích, 21. 6. 2016